

ZONDAG 3 DECEMBER 2023

-1^e Advent - 'Ad te levavi' - 'Tot u verhef ik mijn ziel' (Psalm 25,1)

Voorganger: ds. Tim van de Griend

Ouderling: Mirjam Noordzij

Organist: Geerten van de Wetering

Zondagskind: Elise

Bij de dienst:

Midden in de sage over Abraham is een annunciatieverhaal te vinden, een Adventsverhaal avant la lettre. Als een fata morgana duiken drie mannen op uit het woestijnzand. Boodschappers zijn ze, engelen die de geboorte van de eerste en enige zoon van Abraham én Sara aankondigen. Izaäk, "Gods grap", zoals hij zal gaan heten, is naar bijbelse voorstelling Abrahams enige erfgenaam. Hij belichaamt de voortzetting van Abrahams eigen machtige levensproject. Izaäk is echter niet zomaar "de voortzetter". Hij is het spanningsmoment, om wie de dertien hoofdstukken die het boek Genesis aan Abraham wijdt, draaien. Karakterologisch is Abraham de ultieme selfmade man. Hij begint ver van huis zijn eigen zaak en wordt succesvol. Wat zelfrealisatie zou kunnen heten, wordt echter verteld als een uitdrukking van Abrahams vertrouwen, zijn gehoorzaamheid en zijn vaardigheid om juist niet in control te zijn. Dé zoon is het symbool voor wat Abraham zowel niet zelf voort kan brengen, als moet kunnen prijsgeven. Izaäk is dus zowel de belichaming van de voortzetting van Abrahams eigen machtige levensproject als van zijn oermenselijke machteloosheid.

Over deze spanning gaat het op deze eerste zondag van Advent, in een preken-serie die ook in de komende weken engelen centraal stelt.

Bij de kinderdienst:

In de bijbel zijn engelen boodschappers van God. Ze komen uit een, zo lijkt het, 'andere wereld'. Het is net alsof er door hen iets van boven binnenvalt in een wereld beneden, licht in een wereld vol duisternis. In de adventstijd werken de kinderen aan een engel die steeds meer 'smoel' krijgt: eerst een witte kleur en dan een gezicht. Vervolgens blijkt de boodschapper muziek te maken en op vierde advent krijgt hij vleugels. Zo reist deze engel met ons mee, en wordt hij het zichtbare symbool van een nieuw begin: de geboorte van Jezus.

In de Apostelkapel staat een kaarsentafel. U kunt daar een kaars aansteken voor iets wat u bezig houdt, of voor iemand die in uw gedachten leeft. Bij de ingang zijn knielkussens beschikbaar.

** Boeken onderweg naar het Kerstfeest **

Voor en na de dienst is er gelegenheid boeken te bekijken en (gratis) te lenen bij de bibliotheektafel in de Wandelruimte. Op de tafel vindt u nu ook boeken voor advent en Kerst. U bent van harte welkom! Op Kerstmorgen zal er overigens geen bibliotheektafel zijn. De agenda en overige informatie vindt u achterin de liturgie.

Wilt u zo vriendelijk zijn het geluid van uw mobiele telefoon uit te zetten.
Wilt u geen foto's maken tijdens de dienst?

ORGELSPEL

Nun komm, der Heiden Heiland (BWV 659)

Uit: Leipziger Orgelchoräle

J.S. Bach

(1685 - 1750)

BEGROETING

-de kaarsen worden aangestoken-

BEMOEDIGING

V: Onze hulp is in de naam van de Heer,

G: die hemel en aarde gemaakt heeft

V: die trouw houdt tot in eeuwigheid,

G: en niet laat varen de werken van zijn handen

-gemeente gaat staan-

INTROÏTUS: LB 441: 1, 2, 6 en 7

-gemeente knielt of gaat zitten-

GEBED OM ONTFERMING

Na het "...zo bidden wij U" van de voorganger antwoordt de gemeente met:

Heer - ont-ferm - U, Chris tus ont - ferm U,

Heer - - ont - ferm U.

V.: God schenke ons vergeving, bevrijding, vertrouwen en hernieuwde toewijding,
door Jezus Christus, onze Heer.

G: A - men.

-gemeente blijft zitten-

LIED VAN ONTFERMING: LB 158a: 1 en 2

- de kinderen verlaten de dienst en gaan naar hun eigen ruimten -

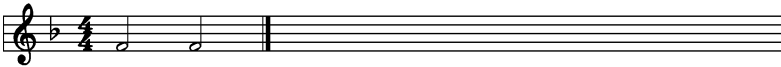
GEBEDSGROET

V: De Heer zij met u

G: Ook met u zij de Heer

GEBED

V. .... door Jezus Christus onze Heer

G: A - men.

SCHRIFTLEZINGEN: Genesis 18: 1-15 en Filippenzen 4: 4-7

LIED: LB 528: 1, 2 en 5

PREEK

LIED: 'Ja, ik zal je dragen'

Tekst: Jochen Klepper

Melodie: Samuel Rothenberg

GEBEDSINTENTIES

GEBEDEN - STIL GEBED - GEBED DES HEREN:

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen

INZAMELING VAN DE GAVEN

De eerste collecte (rode zak) wordt gebruikt om de kosten voor pastoraat en eredienst te betalen. Hieronder vallen voor met name het gebruik van het kerkgebouw, traktementen en salarissen, kerkelijk bureau en communicatie.

Rekening Kloosterkerk: NL29 INGB 0000 0585 71

De diakonale collecte (groene zak) is bestemd voor de Kessler Stichting, Den Haag. De Kessler Stichting is een gespecialiseerde, professionele instelling die zich inzet voor sociaal kwetsbare mensen en levert een essentiële bijdrage aan het verbeteren van hun leefsituatie. Al meer dan honderd jaar wordt met veel liefde en compassie gewerkt bij de Kessler Stichting. Vele duizenden hebben er opvang, zorg, begeleiding of

advies gevonden. Door begeleiding en ondersteuning vinden zij de weg (terug) naar een zinvol bestaan. De ervaring leert dat veel mensen daarna weer in staat zijn een deel van hun zelfstandigheid te herwinnen.

Rekening Stichting Diakonie Kloosterkerk: NL89 INGB 0002 8471 14

De uitgangscollecte (paarse zak) wordt gebruikt om de kosten voor het in standhouden van het kerkgebouw te betalen. Hieronder vallen voor o.a. het onderhoud aan het gebouw en haar binnenruimtes als ook het orgel en vaste kosten zoals verzekeringspremies, gas, water en licht.

Rekening Kloosterkerk: NL29 INGB 0000 0585 71

U helpt de bijdragen eenvoudig in de administratie te verwerken als u de QR-code (staat ook in de liturgie) gebruikt of bij de overmaking duidelijk vermeldt om welke collecte het gaat. Wij vragen u uw telefoon op stil te zetten bij het overmaken van uw digitale bijdrage.

OPDRACHT VAN DE GAVEN

-de kinderen komen terug in de kerk-

-gemeente gaat staan-

SLOTЛИED: LB 943

ZEGEN

G: A- - - - men.

ORGELSPEL

Nun komm, der Heiden Heiland (BWV 661)

J.S. Bach

Uit: Leipziger Orgelchoräle

Na de zegen kan wie naar het orgelspel wil luisteren weer plaatsnemen. Als u liever naar de wandelruimte of naar buiten gaat, houdt u dan rekening met het luisterplezier van de anderen? En na afloop van de dienst bent u van harte uitgenodigd om een kopje koffie te drinken in de Wandelruimte. Voor de kinderen is er limonade en natuurlijk is er ook water.

Scan de QR-code met de camera (app) van uw mobiele telefoon (of evt. een algemene QR-code scanner app).

Klik vervolgens op de link die u dan in beeld krijgt en kies dan de bank waarmee u overmaakt.

Let op: maak geen gebruik van uw bank-app om de QR code te scannen, dat werkt de QR code alleen bij de ING.

De QR- code verdeelt uw gave automatisch als volgt:

30% pastoraat en eredienst - 50% diaconie - 20% onderhoud van de Kloosterkerk

De complete dienst kunt u onbeperkt terugkijken via het YouTube kanaal van de Stichting Kloosterkerk ([youtube.com/@Kloosterkerk-Den Haag](https://youtube.com/@Kloosterkerk-Den-Haag)). Of beluister en desgewenst download de dienst via www.kerkomroep.nl.

AGENDA

maandag 4 december	20.00u	Cursus 'Inleiding tot de Joodse filosofie'
woensdag 6 december	12.45u	Pauzeconcert: Heleen Bongenaar (sopraan), Liene Madern (fortepiano)
	20.15u	ABC van de christelijke traditie
zondag 10 december	10.00u	ds. Jan Tom Schneider, dienst van Schrift en Tafel m.m.v. Kloosterkerkkoor o.l.v. Daniël Rouwkema
	17.00u	Kaarslichtvesper, m.m.v. Chorale Haganum o.l.v. Daniël Rouwkema, Geerten van de Wetering, orgel Liturg: Rienk Lanooy
	18.30u	Wereldlichtjesdag (info: www.wereldlichtjesdag.nl)

Cursus "Inleiding tot de Joodse filosofie".

Door de eeuwen heen hebben denkers van Joodse afkomst zich beziggehouden met vragen als: "wie of wat is God?", "kun je over God spreken of kun je God kennen?", "wat is de betekenis van het Jodendom voor de wereld?", "is er een universele ethiek?", "wat is de rol van het lijden?", enz. Het is fascinerend dat zij mensen met de meest uiteenlopende achtergronden hebben weten aan te spreken, 'religieus' of 'niet-religieus'. Een gemeenschappelijk kenmerk van Joodse filosofen is niet te geven, of het moest zijn dat ze — ieder op eigen wijze — de menselijke verantwoordelijkheid centraal stellen. Nog iets opmerkelijks: op clichés zijn ze nauwelijks te betrappen. In deze reeks voordrachten maak je kennis met belangrijke Joodse filosofen, van de middeleeuwse Maimonides tot de 20e-eeuwse Levinas. Voorkennis is niet per se vereist, maar een globale kennis van Jodendom en/of Westerse filosofie is behulpzaam. Voor aanmelding en meer informatie zie ricosneller.nl/inleiding-tot-de-joodse-filosofie Er bestaat een mogelijkheid de bijeenkomsten via zoom te volgen.

Zondag 10 december 2023 – 17.00 uur - Kaarslichtvesper

Kaarslichtvesper door Chorale Haganum

Dirigent: Daniël Rouwkema

Organist: Geerten van de Wetering

Voorganger: ds. Rienk Lanooy

Liederen, kaarslicht en stilte bepalen de sfeer van deze vesper op de tweede zondag van de Advent. Er zal geen uitleg of preek zijn; wel wordt iets gezegd rondom de lezing(en). Chorale Haganum zal onder andere het prachtige motet 'Virga Jesse' van Anton Bruckner zingen.

Ook klinkt het vreugdevolle maar toch reflectieve lied 'Christ is the morning star' van John Rutter. Het werk is sinds het in 2014 gepubliceerd werd, zowel bij zangers als toehoorders geliefd geworden.

Vanzelfsprekend zal een aantal liederen gezamenlijk met de gemeente worden gezongen, als opmaat naar Kerst.

Lezing en Lunch dinsdag 12 december

Kerst in het licht van Rembrandt

Als geen ander heeft Rembrandt Bijbelverhalen 'vertaald' in beelden die ons niet alleen aanspreken maar ook weten te raken. Daardoor stijgen ze ver uit boven illustraties. Rembrandt weet de Bijbelse boodschap op ongekende wijze te vertolken. Hoe hij dit deed is een vraag die ons nog steeds bezig houdt. Paul Gerretsen gaat ons hierover vertellen en laten zien.

Onder meer voor de catering willen we graag het aantal deelnemers weten. Daarom vragen wij om u vooraf aan te melden via email: lezingenlunch@gmail.com. Uw

deelname wordt dan genoteerd, maar u ontvangt geen bevestiging. Als u niet beschikt over email, dan kunt u zich ook telefonisch aanmelden bij Bert Schellekens op nummer 06-48948835.

In de crypt is plaats voor maximaal 30 gasten; dus meldt u snel aan.

Inloop vanaf 10.00 uur. Aanvang 10.30 uur. De bijdrage is € 10,00 contant, maar het mag ieder ander bedrag zijn.

Kerstmaaltijd met engelen

Op 16 december aanstaande vindt weer de Kerstmaaltijd plaats. Deze gezellige maaltijd heeft dit jaar als thema 'engelen'. We ontmoeten elkaar, genieten van een lekkere maaltijd en hebben een zinnig gesprek. Komt u ook?

Praktische informatie:

Wat: Kerstmaaltijd met als thema 'Engelen'

Wanneer: op 16 december a.s.

Aanmelden gaat via: diaconie@kloosterkerk.nl (vermeld uw naam/namen en kerstmaaltijd!)

Aanmelden voor wanneer: 11 december (in verband met inkoop)

Tijdstip: vanaf 17.15 uur inloop en borrel, start maaltijd om 18.00 uur

Kosten: € 17,50 (voor kinderen tot 12 jaar € 7,50) per persoon op NL89 INGB 0002 8471 14 t.n.v. Stichting Diaconie Kloosterkerk onder vermelding van Kerstmaaltijd 2023

Max. aantal deelnemers: 90

Tafelschikking: Ja

ENGELN 'OP WEG NAAR KERST'

In de periode van Advent spelen engelen een rol en de komende weken zal aan de achterwand in de Kloosterkerk een aantal aquarellen worden getoond. Deze zijn gemaakt door Roeli Willekes (1934), die bekend is door haar plexiglasschilderingen, tekeningen, aquarellen en het gebruik van gemengde technieken op papier en aluminium. Eén van haar docenten noemde haar ooit 'beelddenker' en deze beschrijving vat in één woord haar werk samen. Drie engelen vormen het centrale deel en deze worden geflankeerd door een aantal werken, die qua thema ook van toepassing zijn op de komende tijd op weg naar kerst.. Er zijn kaarten gemaakt met een afbeelding van één van de engelen. Deze zijn te koop bij de informatietafel. De aquarellen zijn te koop en een deel van de opbrengst komt ten goede aan de Kloosterkerk.

De kunstcommissie hoopt dat deze engelen u allen een goede opstap naar kerstmis bieden.

Voed de Voedselbank!

Vul de kratten met houdbaar voedsel, zoals groente in pot en blik of toiletartikelen! Iedere donatie is welkom.

De voedselbank kent lege vakken. De vraag groeit en het aanbod stukt. Door de hoge energieprijzen moeten bedrijven op dit moment zelf zuinig aan doen. Er blijven minder restpartijen over voor de voedselbank. Daardoor wordt het distributiecentrum van de voedselbank in Wateringen steeds leger. Tegelijkertijd neemt de armoede toe en melden zich elke dag nieuwe klanten aan bij de voedselbank. Voedselbank Haaglanden deelt elke week rond de 2000 voedselpakketten uit aan inwoners van Den Haag, Rijswijk en Zoetermeer die moeite hebben om rond te komen. Daarnaast worden vanuit het distributiecentrum van Voedselbank Haaglanden 14 voedselbanken in de regio van voedsel voorzien. Alle beetjes helpen! Doet u mee?

Sluiting van de poort naast de kerk

Regelmatig wordt er overlast ervaren in de poort en in de hoekjes tussen de kerk en de Algemene Rekenkamer, door nachtelijk verblijf, troep maken in- en rond containers en gebruik als openbaar toilet. Het maakt ons ook meer kwetsbaar voor inbraak.

Het tijdig sluiten van de poort moet er voor zorgen dat de omgeving tussen de panden netjes blijft en de aantrekkingskracht op nachtelijk verkeer eindigt.

Daarom zal de beveiliging van de Rekenkamer, doordeweeks de poort om 20:30u sluiten. Ook als er nog fietsen staan. Op zondag zal dat bij vertrek van de dienstdoende koster gebeuren.

Gaat u bijvoorbeeld na de dienst op zondag nog even wandelen op het Voorhout? Zet uw fiets dan even buiten de poort.

Wij rekenen op uw begrip en medewerking. Het kerkelijk bureau.

Spreekt de sfeer in de Kloosterkerk u aan?

Wilt u meer weten over diensten en activiteiten?

Dan kunt u zich wenden tot de leden van de informatiecommissie, die voor en na de dienst aanwezig zijn bij de informatietafel in de wandelruimte, of onderstaand formulier invullen en afgeven bij de informatietafel.

De heer/mevrouw .....

adres .....

postcode en woonplaats .....

telefoon .....

e-mail adres .....

- wil graag lid worden van de Kloosterkerkgemeente
- wil graag een gesprek hebben met een van de predikanten of contactpersonen uit de gemeente
- wil zich graag abonneren op de Nieuwsbrief van de Kloosterkerk (digitale versie gratis, papieren versie € 39,50- per jaar)
aanmelden via: leden@kloosterkerk.nl of
kerk.bureau@kloosterkerk.nl

Wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op.

Ook kunt u informatie vinden op onze website: www.kloosterkerk.nl

